

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๗๕๓/๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ ๗๗๖/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๔ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย

ผู้ฟ้องคดี

{ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้อธิบดีศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยเร่งด่วนตามข้อ ๔๙/๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ โดยมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและไม่สามารถสร้างกระบวนการรับผิดชอบได้ กล่าวคือ การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในครั้งนี้ เป็นกระบวนการหาตัวแทนกลุ่มที่มีลักษณะร่วมไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกันหรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ แต่ข้อ ๗ ของระเบียบข้างต้นกำหนดให้เอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร สามารถระบุข้อความได้เพียงข้อมูลส่วนตัว รูปถ่าย ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น โดยไม่สามารถระบุความมุ่งหมายหรือสัญญา

/ที่ผู้สมัคร...

ที่ผู้สมัครจะต้องดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ย่อมส่งผลทำให้ผู้เลือกไม่อาจทราบล่วงหน้าได้ว่า การเลือกตัวแทนกลุ่มวิชาชีพนี้เข้าไปเป็นตัวแทนจะทำหน้าที่หรือดำเนินการสิ่งใด เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ ได้บัญญัติให้การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกกันเองของกลุ่มบุคคลที่มีประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการให้ผู้สมัครประกาศสิ่งที่จะต้องดำเนินการ ย่อมทำให้ผู้เลือกทราบถึงประโยชน์ร่วมกันนั้นได้และเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะยืนยันถึงประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้เลือกกับผู้ถูกเลือก และอีกประการหนึ่งคือ การเรียกร้องความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา การประกาศให้ทราบก่อนว่าหากได้รับเลือกแล้วจะเข้าไปทำหน้าที่หรือดำเนินการสิ่งใด ย่อมสามารถให้สัญญาแก่ประชาชนหรือกลุ่มที่มีลักษณะร่วมกันนั้น อีกทั้งข้อ ๘ ของระเบียบเดียวกัน ยังกำหนดให้ผู้สมัครต้องแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตัวเอง และให้ใช้ข้อความในเอกสารแนะนำตัวตามข้อ ๗ เผยแพร่แก่ผู้สมัครอื่นในการเลือกเท่านั้น ซึ่งส่งผลให้ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งจากผู้สมัครที่ประสงค์จะรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครที่ประสงค์จะเข้ามาเลือกตัวแทนกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะร่วม และผู้สมัครที่ประสงค์จะเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบสังเกตการณ์กระบวนการเลือก การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบไม่ให้เผยแพร่เอกสารแนะนำตัวในที่สาธารณะ ย่อมส่งผลให้เกิดความลำบากในการตรวจสอบความถูกต้องของคำแนะนำตัวของผู้สมัคร และเป็นไปได้อย่างที่จะทราบว่าจะต้องส่งเอกสารแนะนำตัวให้แก่ผู้ใด จึงถือได้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ระเบียบดังกล่าวยังกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม และกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา เนื่องจากระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๒) ห้ามมิให้ผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน สื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถหรือวิชาชีพดังกล่าวเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว ในขณะที่ข้อ ๗ กำหนดให้เอกสารแนะนำตัวสามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว รูปถ่าย ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพตามข้อ ๑๑ (๒) ซึ่งอยู่ในกลุ่มอาชีพ ๒ กลุ่ม จากจำนวน ๒๐ กลุ่ม จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในลักษณะเดียวกันกับเอกสารแนะนำตัว ดังนั้น ข้อห้ามดังกล่าวถือได้ว่า กระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของสองกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประสงค์จะสมัครเพื่อรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และสมัครเพื่อเข้ามาใช้สิทธิเลือกตัวแทนกลุ่มที่เหมาะสม รวมถึงสมัครเข้ามาตรวจสอบสังเกตการณ์กระบวนการเลือก จึงเป็นการขัดต่อหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ นอกจากนี้ ข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาทยังกระทบต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๕ ที่บัญญัติว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน ทั้งงานที่เคย

/สัมภาษณ์...

สัมภาษณ์ผู้สมัครไปก่อนหน้าที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ จะมีผลบังคับใช้ว่าจะต้องยุติการเผยแพร่หรือไม่ และประการสำคัญหลังจากพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มีผลบังคับใช้ จนถึงผู้ถูกฟ้องคดีประกาศผลการเลือกซึ่งคาดว่าเป็นระยะเวลานานพอสมควร ผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชนจะไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้สมัครได้เลยหรือไม่ แม้ว่าเลขาธิการ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะชี้แจงว่า ระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๕) เป็นกรณีห้ามตัวผู้สมัครก็ตาม แต่หากเป็นความผิดหรือกรณีมีการฟ้องร้องขึ้นมา ก็อาจเป็นภาระของสื่อเหล่านั้น ทั้งอาจต้อง เป็นพยาน จนถึงถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการกระทำความผิดตามข้อห้ามดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ข้อห้ามตามข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาทมีผลบังคับใช้ ในแง่ ประเด็นข่าวนั้น ผู้สมัครย่อมต้องอยู่ในสถานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นข่าวนั้น ๆ ซึ่งเป็นไปตาม จริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนในเรื่องความสมดุลและเป็นธรรม ตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรม แห่งวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๒ ที่กำหนดว่า สื่อมวลชนต้องแสดงความพยายาม ในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และข้อ ๑๓ กำหนดว่า สื่อมวลชนต้องเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงเมื่อข่าวที่นำเสนอมีการพาดพิงอันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคล หรือองค์กร หรือได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแล้ว ด้วยเหตุนี้ สื่อมวลชนที่ปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพจึงจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและ แนะนำตัวบุคคลเหล่านั้นในทางข่าวให้สาธารณชนได้รับทราบในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ ประเด็นข่าวนั้น ดังนั้น ข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาท จึงกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชนที่ปฏิบัติจริยธรรมแห่งวิชาชีพ รวมทั้งสิทธิในการรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ ของประชาชน นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้นำลงประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบฉบับเดิม นั้น ก็ยังคงไม่ขัดด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการ แนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิก วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๒) และ (๕)

ผู้ฟ้องคดีมีคำขอเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษามาในคำขอท้ายคำฟ้อง โดยให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองก่อนการพิพากษา ซึ่งศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ไม่รับคำขอเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

/ศาลแสงหา...

ศาลแสวงหาข้อเท็จจริงโดยการไต่สวนคู่กรณีในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีขอยืนยันข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและคำแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง โดยผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ ระเบียบดังกล่าว ข้อ ๗ และข้อ ๘ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สามารถสร้างกระบวนการความรับผิดชอบได้ โดยผู้เลือกไม่สามารถรู้หรือทราบถึงแนวคิดหรือผลประโยชน์ร่วมกันของผู้สมัคร ซึ่งมีผลประโยชน์รวมทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมถึงการมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาการออกระเบียบและการกำหนดวันที่มีผลบังคับใช้ โดยระเบียบพิพาทได้กำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗) ซึ่งเป็นเวลาที่กระชั้นชิดที่ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ประสงค์จะสมัครสมาชิกวุฒิสภา สื่อมวลชน และประชาชนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจ รวมทั้งเตรียมตัวหลังจากระเบียบพิพาทมีผลบังคับใช้ ส่งผลให้สร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร สำหรับข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ของระเบียบเดียวกัน เป็นระเบียบที่คลุมเครือ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ และรายได้ อันกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสื่อมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม และกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา นอกจากนี้ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ของระเบียบข้างต้น ยังขัดต่อความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ และกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ยังจำกัดเสรีภาพของบุคคลเกินกว่าเหตุหรือเกินจำเป็นตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

ผู้ฟ้องคดียื่นคำชี้แจงประกอบการให้ถ้อยคำต่อศาลว่า ข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดการแนะนำตัวของผู้สมัครให้สามารถระบุเพียงข้อมูลส่วนตัว รูปถ่าย ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น โดยไม่ให้ระบุความประสงค์และสัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการกระทำของผู้คนว่าได้ปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาตามที่ได้ระบุหรือสัญญาหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เมื่อสมาชิกวุฒิสภาที่จะได้มาตามระเบียบพิพาทนี้มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบด้วย อำนาจในการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖ อำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๓๒ อำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๓๗ และอำนาจในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเข้าทำหน้าที่ในศาลรัฐธรรมนูญ

/และองค์กร...

และองค์การอิสระตามมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๘ มาตรา ๒๓๒ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๔๑ และมาตรา ๒๔๖ เป็นต้น ซึ่งอำนาจเหล่านี้ เป็นอำนาจที่สำคัญต่อทิศทางของประเทศ การเมือง และอยู่ในความสนใจของประชาชน จึงเป็นสาระสำคัญของการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แต่ระเบียบพิพาท กลับไม่ให้ผู้สมัครได้แสดงความประสงค์หรือข้อสัญญาของผู้สมัครหากได้รับเลือก จึงเป็นการสร้างภาระให้เกิดกับทั้งประชาชนทั่วไปและผู้เลือกเกินสมควรในการมีข้อมูล ประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร และหรือรวมถึงการตรวจสอบและทวงถามความรับผิดชอบ ต่อประชาชนในกรณีได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา ส่วนที่ข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้เผยแพร่เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแก่ผู้สมัครอื่น โดยห้ามเผยแพร่ แก่สาธารณะ เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัย อำนาจตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ออกระเบียบข้างต้น ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ บัญญัติ หลักการการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว และผู้ที่ยกร่างคือ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนำโดย นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ได้ระบุที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้ในเอกสารความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบ รายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หน้าที่ ๑๘๙ ถึงหน้าที่ ๑๙๑ ว่า ให้สมาชิกวุฒิสภามีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย มิใช่ผู้แทนของแต่ละกลุ่มหรือแต่ละจังหวัด และเพื่อให้บรรลุตามหลักการสำคัญที่กำหนดไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐมาตรา ๗๘ ที่บัญญัติให้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อ ประชาชน รวมทั้งยังระบุด้วยว่า การกำหนดให้ผู้สมัครสามารถสมัครได้โดยเสรี และเลือกกันเอง โดยตรงก็เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่สนใจในการเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองจะไม่ถูกกีดกันหรือ ถูกคัดกรองโดยองค์กรหรือพรรคการเมืองใดและเอกสารดังกล่าวยังได้ระบุให้ประชาชนทั่วไป สามารถเข้ามามตรวจสอบผู้สมัครได้ โดยระบุไว้ว่า การที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้มีการดำเนินการ เลือกกันตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ก็เพื่อให้ขบวนการเลือกตั้งอยู่ใกล้ชิด กับประชาชนมากที่สุด และประชาชนในแต่ละอำเภอสามารถเข้าสมัครในกลุ่มที่ตนคิดว่าตนสังกัดอยู่ และร่วมกันคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มได้ สำหรับประชาชนทั่วไปที่มีได้เข้าสมัคร ก็อยู่ในฐานะที่จะตรวจสอบผู้สมัครได้ เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในอำเภอเดียวกัน นอกจากนี้ ประเด็น ปัญหาการขาดมีส่วนร่วมและการรับรู้ของประชาชนต่อกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา นั้น คณะกรรมการสิทธิการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภาได้ดำเนินการถอดบทเรียนและจัดทำ เป็นรายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง การถอดบทเรียนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีข้อเสนอแนะในหน้าที่ ๑๓๗ ถึงหน้าที่ ๑๓๘ ว่า (๑) ให้มีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสาร

/อย่างใกล้ชิด...

อย่างใกล้ชิดเสมือนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจของประชาชนและสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ (๒) ควรมีการกำหนดวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครให้มากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้สมัครคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้มีการแนะนำตัวผ่านช่องทางอื่น ๆ ด้วย เช่น การจัดเวทีแนะนำตัวให้แก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา การจัดทำเทปบันทึกภาพเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อออนไลน์ เป็นต้น การที่ข้อ ๘ ของระเบียบพินิจกำหนดให้เผยแพร่เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแก่ผู้สมัครอื่นเท่านั้น โดยไม่เปิดให้เผยแพร่ต่อสาธารณะ จึงย่อมเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและขัดต่อความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ ที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และประชาชนทั่วไป ที่มีได้เข้ารับสมัครก็อยู่ในฐานะที่จะตรวจสอบผู้สมัครได้ โดยเฉพาะคนที่มีลักษณะร่วมตามมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง แต่ถูกกีดกันด้วยอายุที่ไม่ถึง ๔๐ ปี และไม่มีเงินจ่ายค่าสมัครจำนวน ๒,๕๐๐ บาท ในทางกลับกันการไม่เปิดให้เผยแพร่ต่อสาธารณะ อาจทำให้ผู้สมัครที่ไม่ต้องพึงกระบวนการมีส่วนร่วมตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กลับได้เปรียบและได้รับการรับเลือกมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักในวงกว้างอยู่แล้ว หรือบุคคลที่มีเครือข่ายและอิทธิพลกว้างขวางในพื้นที่ลงสมัครรับเลือกทั้งระดับอำเภอและจังหวัด นอกจากนี้ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบพินิจ ยังมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาการออกระเบียบและการกำหนดวันที่มีผลบังคับใช้ อันแสดงให้เห็นถึงความไม่สุจริตและสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรของผู้ถูกฟ้องคดี โดยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีในการออกระเบียบพินิจได้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป หรือตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โดยเฉพาะการออกระเบียบพินิจตั้งแต่เนิ่น ๆ จะยิ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา สื่อมวลชน รวมทั้งประชาชนมีเวลาในการทำความเข้าใจระเบียบพินิจ อันทำให้กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยการมีส่วนร่วม สุจริต และเที่ยงธรรม ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเพิ่งประกาศระเบียบพินิจเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ หรือเป็นเวลา ๑๕ วัน ก่อนพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือเป็นเวลา ๒,๐๕๒ วัน หลังจากที่ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการออกระเบียบพินิจได้ อีกทั้งเมื่อใกล้ถึงกำหนดที่จะมีกระบวนการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ปรากฏว่า มีผู้สอบถามความคืบหน้าในการออกระเบียบพินิจอย่างต่อเนื่อง จนถึงเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและการกำกับ

/ดูแล...

ดูแลของผู้ฟ้องคดีได้เสนอข่าวประชาสัมพันธ์ว่า ร่างระเบียบฉบับพิพาทนี้จะประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่อย่างใด จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ เวลาประมาณ ๒๐.๔๐ นาฬิกา ระเบียบพิพาทจึงลงพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งล่าช้ากว่าที่เคยแจ้งต่อสาธารณะ โดยข้อ ๒ ของระเบียบพิพาทได้กำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ หรือ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นเวลากระชั้นชิดมากที่ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ประสงค์จะสมัครสมาชิกวุฒิสภา สื่อมวลชน และประชาชนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจ รวมทั้งเตรียมตัวหลังจากระเบียบพิพาทมีผลบังคับใช้ ดังนั้น หากมีการกระทำที่ต้องห้ามจะต้องยุติภายใน ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที เท่านั้น และในกรณีผู้ที่ไม่ได้ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิดหรือไม่ได้ติดตามข่าวสารในช่วงเย็นของวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ ย่อมไม่อาจทราบได้และไม่ได้ยุติการกระทำต้องห้ามตามระเบียบพิพาท อันมีผลทำให้มีความผิดซึ่งมีทั้งโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๕ ปี อีกด้วย การที่ผู้ฟ้องคดีออกระเบียบฉบับพิพาทในลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้ประสงค์จะสมัคร ผู้สมัคร ผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร สื่อมวลชน และประชาชน ไม่มีเวลาเตรียมตัวเพียงพอและอาจส่งผลร้ายให้ผู้กระทำการที่เป็นลักษณะต้องห้ามก่อนวันที่ระเบียบพิพาทฉบับนี้บังคับใช้ ต้องได้รับโทษทางอาญาและถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ทั้งยังเป็นการกระทำโดยไม่สุจริต และสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร

สำหรับกรณีที่ข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบพิพาทได้ห้ามผู้สมัครที่เป็นผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าวเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นการห้ามบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มอาชีพ ๒ กลุ่ม จากจำนวน ๒๐ กลุ่ม คือ กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดง และบันเทิง นักกีฬา และกลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม ตามมาตรา ๑๑ (๑๖) และมาตรา ๑๑ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าวเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว ส่งผลให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้ฟ้องคดีและเพื่อนร่วมวิชาชีพของผู้ฟ้องคดีเองก็เกิดความไม่แน่ใจและไม่มั่นใจในขอบเขตของการตีความว่า กรณีใดที่จะถือว่าเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว ยกตัวอย่างเช่น นายประทีป คงสิบ อดีตผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวีและพิธีกรประจำรายการ “ค.การเมือง” ทางยูทูปช่อง The๑๐๑.world เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องยุติการร่วมจัดรายการดังกล่าว เนื่องจากประสงค์

/จะลงสมัคร...

จะลงสมัครสมาชิกวุฒิสภาว่า มีความจำเป็นที่ต้องยุติการจัดรายการ เนื่องจากหมิ่นเหม่ที่จะเข้าข่ายของการใช้ประโยชน์ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ใช้เป็นเอกสารการแนะนำตัวตามข้อ ๗ ของระเบียบพิพาทที่กำหนดว่า ข้อมูลส่วนตัว รูปถ่าย ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครแล้ว จะเห็นได้ว่า ข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต้องใช้หรือพบเจอเมื่อต้องแนะนำตัวในการสื่อสารการทำงานของสื่อมวลชนอยู่แล้ว รวมทั้งความสามารถของบุคคลกลุ่มนี้ในการสื่อสารก็มีหลากหลาย ทั้งในเรื่องความสามารถในการเขียน การเรียบเรียง และความสามารถทางด้านกราฟิก ฯลฯ หากถูกนำมาใช้ประกอบเอกสารแนะนำตัวตามข้อ ๗ ของระเบียบพิพาท อาจถูกตีความได้ว่าเป็นการใช้ความสามารถเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว ซึ่งความคลุมเครือของระเบียบพิพาท ทำให้ผู้ประกอบอาชีพของกลุ่มสื่อมวลชนที่ต้องการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานก็เลือกที่จะไม่เข้ามาสมัครในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ทั้งสมัครเพื่อรับการเลือกหรือสมัครเพื่อเลือกบุคคลที่เหมาะสม หรือผู้ที่ประสงค์จะสมัครก็อาจต้องดัดความสามารถหรือพักการประกอบวิชาชีพในช่วงนี้เป็นการชั่วคราว เป็นเหตุให้สูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพ เนื่องจากมีความเสี่ยงที่จะถูกร้องและตีความว่ากระทำความผิดข้อห้ามข้างต้น ซึ่งมีโทษทางอาญา ปรับ รวมทั้งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๕ ปีด้วย อันเป็นการขัดต่อความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ ที่ระบุว่า เพื่อให้บรรลุตามหลักการสำคัญที่กำหนดไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐมาตรา ๗๘ ที่บัญญัติให้ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน ในขณะที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มที่มีลักษณะร่วมอื่นอีกจำนวน ๑๘ กลุ่ม กลับไม่มีข้อห้ามในการใช้ความสามารถหรือวิชาชีพเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว จึงมีลักษณะเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมด้วย อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๐ ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพิงเท่าที่จำเป็นหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น รวมทั้งการตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพดังกล่าว นั้น ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

กรณีที่ข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาทกำหนดห้ามมิให้แนะนำตัวทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี หรือสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักข่าว หรือสื่อโฆษณาซึ่งเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๕ ที่บัญญัติว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และส่งผลกระทบต่อ

/การปฏิบัติหน้าที่...

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน ทั้งงานที่เคยสัมภาษณ์ผู้สมัครไปก่อนหน้านี้ที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ จะมีผลบังคับใช้ว่าจะต้องยุติการเผยแพร่หรือไม่ และประการสำคัญหลังจากพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ จนถึงผู้ถูกฟ้องคดีประกาศผลการเลือกตั้งซึ่งคาดว่าเป็นระยะเวลาอันพอสมควร ผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชนจะไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้สมัครได้เลยหรือไม่ แม้ว่าเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะชี้แจงว่า ระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๕) เป็นกรณีห้ามเฉพาะผู้สมัครก็ตาม แต่หากเป็นความผิดหรือกรณีมีการฟ้องร้องขึ้นมา ก็อาจเป็นภาระของสื่อเหล่านั้น ทั้งอาจต้องเป็นพยาน จนถึงถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการกระทำความผิดตามข้อห้ามดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ข้อห้ามตามข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาทมีผลบังคับใช้ ในแง่ประเด็นข่าวนั้น ผู้สมัครย่อมต้องอยู่ในสถานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นข่าวนั้น ๆ ซึ่งเป็นไปตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนในเรื่อง ความสมดุลและเป็นธรรมตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๒ ที่กำหนดว่า สื่อมวลชนต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และข้อ ๑๓ กำหนดว่า สื่อมวลชนต้องเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงเมื่อข่าวที่นำเสนอมีการพาดพิงอันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคล หรือองค์กร หรือได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแล้ว ด้วยเหตุนี้สื่อมวลชนที่ปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพจึงจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและแนะนำตัวบุคคลเหล่านั้นในทางข่าวให้สาธารณชนได้รับทราบในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นข่าวนั้น ดังตัวอย่างมุมมองต่อการวิเคราะห์ปัญหาข้อห้ามนี้ของนักวิชาการ เช่น นายสมชัย ศรีสุทธิยากร อดีตกรรมการการเลือกตั้งได้กล่าวในงานแถลงเปิดตัวแคมเปญ มติชน : สว. ชุดใหม่ Thailand-Select ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของสื่อในเครือมติชน ร่วมกับกองบรรณาธิการสื่อออนไลน์ Way Magazine และพันธมิตรนักวิชาการชั้นนำจากภาคปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗ โดยอดีตคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กล่าวถึงข้อห้ามตามข้อ ๑๑ ของระเบียบพิพาทว่า การห้ามผู้สมัครให้สัมภาษณ์กับสื่ออยู่ในระเบียบข้อ ๑๑ สมมุติถ้าสมัครแล้วมีบุคคลมาสัมภาษณ์ให้ความคิดเห็นเรื่องพลตำรวจเอก สุรเชษฐ์ หักพาล ก็ไม่ได้ เพราะมีการเผยแพร่หน้าตัวเองออกไป ตรงนี้เป็นระเบียบที่แย่มากที่สุด ทำให้ผู้สมัครไม่รู้จะคุยกับใครเลย ทำให้การเลือกตั้งกลายเป็นการเลือกกันในที่มืด รู้จักกันเพียงแค่ว่า ๕ บรรทัดเท่านั้น หรือกรณีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวในเวทีเสวนาหัวข้อ “เลือก สว. กติกาใหม่ ใครได้ใครเสีย ?” ซึ่งจัดโดยสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยกล่าวถึงปัญหาของระเบียบพิพาทที่เป็นข้อห้ามดังกล่าวว่า การห้ามแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ถือว่าเรื่องใหญ่ โดยเฉพาะการห้ามแนะนำตัวทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือ

/ให้สัมภาษณ์...

ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน ซึ่งทำให้มีคำถามว่าผู้สมัครจะแนะนำตัวในวิธีอื่นอย่างไร จึงต้องมีการตีความว่า ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวได้คือทำได้ หรือไม่ทำได้ ดังนั้น ข้อ ๑๑ (๕) ของระเบียบพิพาท จึงกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติจริยธรรมแห่งวิชาชีพ รวมทั้งสิทธิในการรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของประชาชน

ผู้ถูกฟ้องคดีโดยผู้รับมอบอำนาจให้ถ้อยคำต่อศาลว่า คดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องจากระเบียบพิพาทที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล และระเบียบดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายมิได้เป็นไปตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี รายละเอียดปรากฏตามคำชี้แจง ฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ นอกจากนี้ ระเบียบพิพาทใช้บังคับกับผู้สมัคร ผู้ประสงค์จะสมัคร และผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร และมีเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมของผู้สมัครเนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดกลุ่มผู้สมัครไว้จำนวน ๒๐ กลุ่ม ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยการกำหนดให้เอกสารแนะนำตัวได้ไม่เกินกระดาษ เอ ๔ จำนวน ๒ หน้า เนื่องจากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบพิพาท ข้อ ๗ และข้อ ๘ โดยได้ส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีสาระสำคัญให้ผู้สมัคร ผู้ประสงค์จะสมัคร และผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร สามารถแนะนำตัวทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการแนะนำตัวของผู้สมัครได้ และโดยผลจากการแก้ไขระเบียบดังกล่าวทำให้การแนะนำตัวทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถกระทำได้ทุกช่องทางยกเว้นช่องทางที่กำหนดไว้ในระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๕) สำหรับเอกสารประกอบการสมัครตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ส่วนระเบียบนี้ใช้บังคับกับการแนะนำตัวของผู้สมัคร และในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้กำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่อย่างใด นอกจากนี้ ในการแนะนำตัวผู้สมัคร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการจัดทำเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครด้วยตามที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำชี้แจงประกอบการให้ถ้อยคำต่อศาลว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการหรือดำเนินการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ ควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และควบคุมการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ ในการออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการออกโดยอาศัย

/อำนาจ...

อำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งระเบียบดังกล่าวเป็นการกำหนดในรายละเอียดเกี่ยวกับการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา นอกจากนี้ การเลือกสมาชิกวุฒิสภายังมีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนั้น ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องพิจารณาร่วมกันเป็นสำคัญจำนวน ๓ ฉบับใช้บังคับประกอบกันด้วย ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำตัวของผู้สมัครหรือการประกาศและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงการเป็นผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

(๑) ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้กำหนดให้ผู้สมัครเป็นผู้มีสิทธิเลือกผู้สมัครด้วยกัน ซึ่งเป็นรูปแบบการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยการดำเนินการเลือกผู้สมัครด้วยกันนั้น จะต้องอาศัยข้อมูลของผู้สมัครอื่น กฎหมายจึงได้กำหนดวิธีการที่ทำให้ผู้สมัครทราบถึงข้อมูลของผู้สมัครอื่นไว้ ๒ ลักษณะ ดังนี้ (๑.๑) การดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ซึ่งในประการแรกนั้น มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติกรณีเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับสมัครภายในระยะเวลา ๕ วัน ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครแยกเป็นรายกลุ่มเพื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้ประกาศไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ศาลากลางจังหวัด และที่ว่าการอำเภอ ซึ่งตามข้อ ๕๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกันโดยเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ โดยกำหนดให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้ประกาศไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สถานที่เลือกและจัดทำข้อมูลเผยแพร่ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งการดำเนินการในการประกาศรายชื่อผู้สมัครทำให้ผู้สมัครเองทราบว่าในการเลือกสามารถเลือกผู้สมัครผู้ใดได้บ้าง และประชาชนย่อมทราบถึงผู้สมัครทั้งหมดที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ไม่ถูกจำกัดสิทธิ และได้สมัครเพียงกลุ่มเดียวและอำเภอเดียว ซึ่งเป็นประกาศรายชื่อผู้สมัครที่มีความแน่นอน และประการที่สอง การส่งข้อมูลการแนะนำตัว เป็นการนำข้อมูลแนะนำตัวที่กำหนดให้ผู้สมัครมีในการสมัครส่งให้กับผู้สมัคร โดยเป็นการดำเนินการของผู้อำนวยความสะดวกการเลือก เช่น ตามข้อ ๕๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้ก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๓ วัน ผู้อำนวยการเลือกระดับอำเภอมอบเอกสารข้อมูลแนะนำตัวของ

/ผู้สมัคร...

ผู้สมัครของทุกกลุ่ม ให้ผู้สมัครของแต่ละกลุ่ม เมื่อพิจารณาการดำเนินการทั้งสองประการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่า กฎหมายทั้งในระดับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดการดำเนินการและช่วงเวลาที่กำหนดให้ผู้สมัครและประชาชนทราบถึงการสมัครและข้อมูลของผู้สมัคร ทั้งนี้ นอกจากมีกฎหมายกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลผู้สมัครและข้อมูลในการแนะนำตัวไว้โดยเฉพาะแล้ว ยังมีกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เป็นข้อมูลที่ห้ามเปิดเผยอีกด้วย ซึ่งเป็นกรณีที่ในช่วงเวลาดังกล่าวหากมีการเปิดเผยจะทำให้ส่งผลกระทบต่อ การสมัครและกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อไปได้ ซึ่งได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และตามข้อ ๕๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดให้ข้อมูลของผู้สมัครที่อยู่ระหว่างการดำเนินการรับสมัครจนถึงวาระสิ้นสุดการรับสมัครกฎหมายกำหนดให้เป็นข้อมูลที่ห้ามเปิดเผย ดังนั้น การพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลผู้สมัครและการแนะนำตัวผู้สมัครย่อมต้องพิจารณาทั้งสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยและข้อที่กฎหมายห้ามประกอบกันเสมอ (๑.๒) การดำเนินการโดยผู้สมัครเอง มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้การแนะนำตัวอาจทำได้โดยผู้สมัครเองซึ่งต้องเป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่พิพาทในคดีนี้ และได้กำหนดคำนิยาม “การแนะนำตัว” ไว้ในข้อ ๓ ของระเบียบดังกล่าว ให้หมายความว่า การบอก ชี้แจง หรือแจกเอกสาร เพื่อให้ผู้สมัครอื่นรู้จัก จะเห็นได้ว่า สาระสำคัญของระเบียบฉบับนี้ย่อมหมายความว่า การแนะนำตัวของผู้สมัคร เพื่อให้ผู้สมัครทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกผู้สมัครด้วยกัน ดังนั้น ระเบียบฉบับนี้ไม่ได้มุ่งหมายถึงการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบการสมัคร เพราะการดำเนินการที่ประกาศเป็นการทั่วไปได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามข้อ (๑.๑) ข้างต้น กล่าวคือ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่างมีบทบาทที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการทำให้ข้อมูลของผู้สมัครเป็นที่รู้จักระหว่างผู้สมัครด้วยกันเองหรือเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบเป็นการทั่วไป การพิจารณาการใช้การตีความกฎหมายจึงจำเป็นต้องพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกันทุกฉบับ เพื่อให้เป็นการตีความกฎหมายที่สามารถบังคับใช้ได้เป็นระบบไม่ใช่ลำพังเพียงพิจารณาแต่กฎหมายที่พิพาท จึงเป็นการตีความกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง

(๒) เนื้อหาในการแนะนำตัวของผู้สมัคร นั้น จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาอื่นที่เป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันทราบถึงคุณสมบัติที่จะใช้เป็นข้อมูลในการเลือกผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภารายอื่นเป็นสำคัญ ซึ่งการแนะนำตัว

/ได้กำหนด...

ได้กำหนดเนื้อหาที่จะให้แนะนำตัวไว้โดยเฉพาะ ซึ่งตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้เอกสารและหลักฐานประกอบการสมัครจะต้องมีข้อความแนะนำตัวของผู้สมัครซึ่งมีความยาวไม่เกินที่คณะกรรมการกำหนด ประกอบกับมาตรา ๑๖ วรรคสี่ บัญญัติให้การกำหนดตาม (๒) ให้คำนึงถึงความสะดวกในการเผยแพร่ให้ผู้สมัครรับรู้ ส่วนในระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามข้อ ๕๑ วรรคสองที่เป็นการกำหนดในรายละเอียดของมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๒) เกี่ยวกับเนื้อหาของการแนะนำตัวผู้สมัคร ซึ่งได้กำหนดให้ใช้แบบ (สว.๓) กำหนดให้มีเนื้อหาได้แก่ ๑) ข้อมูลส่วนตัวของผู้สมัคร ๒) ประวัติการศึกษาของผู้สมัคร ๓) ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัคร (ไม่เกิน ๕ บรรทัด) ส่วนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้กำหนดเนื้อหาในการแนะนำตัวในข้อ ๗ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้มีเนื้อหา ได้แก่ ๑) ข้อมูลส่วนตัว ๒) รูปภาพของผู้สมัคร ๓) ประวัติการศึกษา ๔) ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น เมื่อพิจารณากฎหมายทั้งสามฉบับประกอบกันแล้วจะเห็นได้ว่า เนื้อหาของการแนะนำตัวได้กำหนดไว้ในกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและมีระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒ ฉบับ โดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่พิพาทในคดีนี้ได้ตราขึ้นโดยมีเนื้อความสอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ได้ประกาศใช้บังคับมาก่อนแล้ว ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย รวม ๒ ประเด็นคือ ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีในการออกระเบียบฉบับพิพาทเป็นการดำเนินการจัดหรือดำเนินการให้มีการเลือกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญของผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อระเบียบฉบับพิพาทเป็นการออกระเบียบที่กำหนดในรายละเอียดเกี่ยวกับการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นตอนในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกฟ้องคดี คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองกลาง ตามมาตรา ๑๙๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เทียบได้กับคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๕/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๙๙/๒๕๖๒ ระหว่างคณะราษฎรไทยแห่งชาติ โดยนายพลภาขุน เศรษฐญาบดี กับพวกรวม ๓๔ คน ผู้ฟ้องคดี กับ คณะรักษาความสงบ

/แห่งชาติ...

แห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคดีหมายเลขดำที่ ๔๙๓/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๐/๒๕๖๒ ระหว่าง นายเอกราช อุดมอำนวย ผู้ฟ้องคดี กับพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ในฐานะประธานกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น ศาลปกครองกลาง ไม่มีอำนาจรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณา ประเด็นที่สอง ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหายที่ไม่มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เนื่องจากผู้ฟ้องคดียังมีได้เป็นผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา การบังคับใช้ระเบียบฉบับพิพาท จึงยังไม่กระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนระเบียบฉบับพิพาท ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เทียบกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ ๘๘/๒๕๖๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๑๔/๒๕๖๖ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๐/๒๕๕๑ (ที่ถูกคือ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๐๙/๒๕๖๖ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๔๐/๒๕๕๑)

ส่วนกรณีที่ระเบียบฉบับพิพาท ข้อ ๗ จำกัดวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครให้เขียน ข้อมูลส่วนตัวและประวัติการทำงานในเอกสารขนาดเอ ๔ ได้ไม่เกินสองหน้า และไม่ให้เขียน เนื้อหาอื่นที่มีความสำคัญกับการทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา เช่น ความประสงค์และสัญญาที่ผู้สมัคร ต้องการดำเนินการ หากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา นั้น เนื่องจากการระบுகความประสงค์และ สัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ถือเป็นข้อมูลแนะนำตัว ของผู้สมัครตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด ซึ่งข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ คือ ข้อมูลส่วนตัวของผู้สมัคร ประวัติการศึกษาของผู้สมัคร และประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ ในการทำงานในกลุ่มที่สมัคร และกรณีการระบுகความประสงค์และสัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการ หากได้รับเลือก ต้องเป็นบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาผู้แทนราษฎรและ พรรคการเมืองในการนำเสนอนโยบายของพรรคการเมืองต่อประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มิใช่บทบาทและ หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาแต่ประการใด

กรณีที่ระเบียบฉบับพิพาท ข้อ ๘ กำหนดหลักการให้ผู้สมัครที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แนะนำตัวต้องส่งข้อความภายใต้ข้อจำกัดนี้เท่านั้นและให้ส่งให้ผู้สมัครคนอื่นเท่านั้น ห้ามส่งให้แก่ ประชาชนทั่วไปด้วย เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ (๑) มาตรา ๔๑ (๑) และมาตรา ๔๒ (๑) และระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๖๔ ข้อ ๑๓๗ และข้อ ๑๔๘

/กำหนดให้...

กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกที่มีชื่อตามประกาศบัญชีรายชื่อของแต่ละกลุ่มเป็นผู้มีสิทธิเลือกระดับอำเภอและให้บุคคลผู้มีชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอของแต่ละกลุ่มเป็นผู้มีสิทธิระดับจังหวัด รวมทั้งให้บุคคลผู้มีชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดของแต่ละกลุ่มเป็นผู้มีสิทธิระดับประเทศ ดังนั้น กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นการมุ่งเน้นไปที่ผู้สมัครรับเลือกในระดับอำเภอ บุคคลผู้มีชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอของแต่ละกลุ่มเป็นผู้มีสิทธิระดับจังหวัด รวมทั้งบุคคลผู้มีชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดของแต่ละกลุ่มเป็นผู้มีสิทธิระดับประเทศ เป็นผู้มีสิทธิเลือกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยตรง การแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบฉบับพิพาท ข้อ ๘ จึงต้องเป็นการแนะนำตัวกับผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วยกัน เพื่อให้การแนะนำตัวตามข้อนี้มีความสอดคล้องกับรูปแบบของการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ (๑) มาตรา ๔๑ (๑) และมาตรา ๔๒ (๑) และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๖๔ ข้อ ๑๓๗ และข้อ ๑๔๘ สำหรับกรณีห้ามเผยแพร่แก่สาธารณะส่งผลให้เกิดความยากในการตรวจสอบความถูกต้องของคำแนะนำตัวของผู้สมัคร เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อมีเหตุอันสมควรสงสัยหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิใช่ผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ถ้ามีหลักฐานพอสมควรหรือมีข้อมูลเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองหรือจะมีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือไต่สวนเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยพลัน ถ้าผลการสืบสวนหรือไต่สวนปรากฏว่าไม่มีมูลความผิดให้สั่งยุติเรื่อง หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำการตามที่มีการสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทกฎหมายที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการให้มีการสืบสวน หรือไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิใช่ผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ ดังนั้น ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ลงสมัครยังคงมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีบุคคลใดกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีการตัดสิทธิของประชาชนทั่วไปในการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่อย่างใด หากมีประชาชนคนใดแจ้งเหตุที่เป็นความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีหน้าที่

/และอำนาจ...

และอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ระเบียบฉบับพิพาท ข้อ ๑๑ (๒) กระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ของกลุ่มสื่อมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม และกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่และอำนาจในการจัดหรือดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกรัฐสภา และควบคุมการเลือกตั้งกล่าวให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และการแนะนำตัวของบุคคลที่ลงสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาจะต้องมีความเสมอภาค และได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ไม่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่บุคคลใดในการเลือกสมาชิกรัฐสภา รวมทั้งการแนะนำตัวต้องเป็นไปโดยเรียบร้อย ซึ่งกรณีที่สำคัญสำหรับผู้ถูกฟ้องคดีในควบคุมการเลือกตั้งกล่าวให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ดังนั้น การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวกับการแนะนำตัวจึงต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวข้างต้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการแนะนำตัวของผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัครแนะนำตัว ในกรณีตามข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบพิพาท เนื่องจากเมื่อพิจารณาถึงมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาจะสามารถสมัครในแต่ละกลุ่มในจำนวน ๒๐ กลุ่ม ปรากฏว่ามีกลุ่ม ๑๖ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มที่ ๑๘ กลุ่มสื่อมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน และกลุ่มที่ ๑๙ กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการออกประกาศ เรื่อง การมีลักษณะอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งมีการกำหนดอาชีพกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ในข้อ ๒๐ (๒) (ง) กำหนดว่า ผู้ผลิตเนื้อหาเรื่องใดที่ไม่ใช่โฆษณาเพื่อเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือบริการอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน (Youtuber/Content Creator/Influencer) ซึ่งผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาใน ๓ กลุ่มนี้ ถือเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อเพื่อประกอบอาชีพอยู่ตลอด และบุคคลดังกล่าวสามารถเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตนเองได้ดีกว่าผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาคนอื่นในกลุ่มอื่นตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเดียวกัน กรณีนี้อาจเป็นปัญหาในเรื่องความเสมอภาคและการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่บุคคลใดในการเลือกสมาชิกรัฐสภาขึ้นได้ ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่และอำนาจในการจัดหรือดำเนินการให้มีการเลือกสมาชิกรัฐสภาและควบคุมการเลือกตั้งกล่าวให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการควบคุมผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ไม่ก่อให้เกิด

/ความได้เปรียบ...

ความได้เปรียบเสียเปรียบแก่บุคคลใด รวมทั้งมีความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิแก่บุคคลทุกฝ่าย ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจำเป็นต้องกำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการแนะนำตัวของผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัครแนะนำตัวในกรณีตามข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบพิพาท โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดมาตรการดังกล่าวเท่าที่จำเป็นในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๒) กำหนดห้ามเพียงผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสื่อใช้ความสามารถหรือวิชาชีพ เพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัวเท่านั้น มิได้เป็นการห้ามมิให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาประกอบอาชีพหรือทำหน้าที่พิธีกร นักดนตรี นักแสดง หรือทำหน้าที่สื่อดังกล่าวในช่วงที่มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จึงไม่กระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสื่อมวลชนผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมและกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา แต่อย่างใด

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ระเบียบพิพาทไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๗ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ประเด็นของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้คือ ในส่วนที่เกี่ยวกับประโยชน์ร่วมกัน การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าระเบียบพิพาท ข้อ ๗ กำหนดการแนะนำตัวผู้สมัครให้ระบุเพียงข้อมูลส่วนตัว รูปถ่าย ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น โดยไม่ให้ระบุความประสงค์และสัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งการจะทราบถึงประโยชน์ร่วมกันได้นั้น การประกาศสิ่งที่จะทำของผู้สมัครย่อมเป็นสิ่งสำคัญในการยืนยันถึงประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้เลือกและผู้ถูกเลือก ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำชี้แจงข้างต้นจะเห็นได้ว่า การไม่ให้ระบุความประสงค์และสัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าระเบียบพิพาท ข้อ ๘ ที่ห้ามเผยแพร่เอกสารแนะนำตัวแก่สาธารณะ ส่งผลให้ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ ซึ่งเมื่อพิจารณาคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ลงสมัคร ยังคงมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีบุคคลใดกระทำ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีการตัดสิทธิของประชาชนทั่วไปในการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่อย่างใด หากมีประชาชนคนใดแจ้งเหตุที่เป็นความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกฟ้องคดีจะดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดวิธีการแนะนำตัวของผู้สมัครให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามหลักการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคล

/ซึ่งมี...

ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่างๆ ที่หลากหลายของสังคมแล้ว ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการคัดเลือกแต่ละกลุ่ม และร่วมกันคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม อีกทั้งวิธีการแนะนำตัวนั้นผู้สมัครสามารถแนะนำตัวเอง หรือให้ผู้ช่วยเหลือผู้สมัครช่วยเหลือในการแนะนำตัวได้ ประกอบกับระเบียบได้กำหนดวิธีการแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นการเปิดกว้างและเพื่อประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง ระเบียบฉบับพิพาทจึงไม่ปรากฏเหตุไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับประโยชน์ร่วมกันแต่อย่างใด ดังนั้น ระเบียบพิพาท ข้อ ๗ และ ข้อ ๘ จึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้

สำหรับกรณีที่ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๒) กำหนดห้ามผู้สมัครซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถหรือวิชาชีพดังกล่าว เพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การใช้ความสามารถหรือวิชาชีพเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา คือ กรณีที่ผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร อาศัยความเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อเพื่อประกอบอาชีพอยู่ตลอด ซึ่งสามารถเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ได้ดีกว่าบุคคลทั่วไป กระทำการใด ๆ ให้การแนะนำตัวของผู้สมัครแพร่หลายได้อย่างรวดเร็วและทำให้เกิดการรับรู้ได้โดยทั่วไปเป็นวงกว้าง โดยใช้ประโยชน์จากช่องทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี หรือสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการให้สัมภาษณ์ แก่สื่อมวลชน นักข่าว หรือสื่อโฆษณา ซึ่งเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ดังนั้น การกำหนดข้อห้ามดังกล่าวจึงเป็นการป้องกันมิให้มีการใช้ความสามารถหรือวิชาชีพดังกล่าวแนะนำตัวให้กับผู้สมัครอันเป็นการสร้างความไม่เท่าเทียมกัน และสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา อย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการเลือกสมาชิกวุฒิสภายังสามารถนำเสนอรายงานข่าวตามปกติตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณ มิได้รับผลกระทบใด ๆ จากระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ แต่อย่างใด

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง บันทึกถ้อยคำของคู่กรณี คำชี้แจงของคู่กรณี และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

/พ.ศ. ๒๕๖๑...

พ.ศ. ๒๕๖๑ ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ และให้มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่า ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ของระเบียบดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ ระเบียบพิพาทข้อ ๗ ซึ่งกำหนดว่า “การใช้เอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ใช้เอกสารไม่เกินขนาด เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) สามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัครประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น ไม่เกินสองหน้า” เป็นการจำกัดข้อความแนะนำตัวผู้สมัครทำให้ไม่สามารถระบุความมุ่งหมายหรือสัญญาที่ผู้สมัครจะต้องดำเนินการหากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยการให้ผู้สมัครประกาศสิ่งที่จะต้องดำเนินการหรือสามารถให้สัญญาแก่ประชาชนหรือกลุ่มที่มีลักษณะร่วมกันได้ จะทำให้ผู้เลือกทราบถึงประโยชน์ร่วมกัน แต่การไม่ให้ระบุความมุ่งหมายหรือสัญญา ย่อมจะส่งผลให้ไม่สามารถสร้างกระบวนการรับผิดชอบของผู้รับเลือกได้ ระเบียบพิพาทข้อ ๘ ซึ่งกำหนดว่า “ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง โดยให้ใช้ข้อความตามเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครตามข้อ ๗ และเผยแพร่แก่ผู้สมัครอื่นในการเลือกเท่านั้น” เป็นการกำหนดที่ทำให้การตรวจสอบความถูกต้องของการแนะนำตัวผู้สมัครเป็นไปได้ยาก เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและขัดต่อความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และประชาชนทั่วไปที่มีได้เข้ารับสมัครก็อยู่ในฐานะที่จะตรวจสอบผู้สมัครได้ เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรซึ่งขัดต่อมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และจำกัดสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชนตามมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบข้างต้น ยังมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาการออกระเบียบและการกำหนดวันที่มีผลบังคับใช้ โดยระเบียบพิพาทได้กำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗) ซึ่งเป็นเวลาที่กระชั้นชิดที่ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ประสงค์จะสมัครสมาชิกวุฒิสภา สื่อมวลชน และประชาชนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจ รวมทั้งเตรียมตัวหลังจากระเบียบพิพาทมีผลบังคับใช้ อันแสดงให้เห็นถึงความไม่สุจริตและสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร ระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๒) ซึ่งกำหนดว่าห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัครซึ่งเป็น “ผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าว เพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว” เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่คลุมเครือ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และรายได้ ตลอดจนเสรีภาพในการประกอบอาชีพของกลุ่มสื่อมวลชน

/ผู้สร้างสรรค์...

ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม และกลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดง และบันเทิง ในขณะที่กลุ่มที่มีลักษณะร่วมอื่นอีก ๑๘ กลุ่ม กลับไม่มีข้อห้ามดังกล่าว จึงมีลักษณะเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม อันเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลและเสรีภาพของสื่อมวลชนตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๕) กำหนดห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร “แนะนำตัวทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี หรือสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักข่าว หรือสื่อโฆษณาซึ่งเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล” ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน จึงกระทบต่อเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และสิทธิในการรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของประชาชน ตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยข้อ ๓ กำหนดให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๗ การใช้เอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ใช้เอกสารไม่เกินขนาด เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) สามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัคร กลุ่มที่ลงสมัคร หมายเลขของผู้สมัคร ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกินสองหน้า ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุอันสมควร ผู้สมัครอาจแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงเอกสารแนะนำตัวเท่าที่จำเป็นด้วยก็ได้” ข้อ ๔ กำหนดให้ยกเลิกความในข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๘ ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ใช้ข้อความตามเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครตามข้อ ๗ ซึ่งประชาชนอาจเข้าถึงข้อมูลนั้นด้วยก็ได้” ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังคงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุตามที่กล่าวอ้างในคำฟ้อง คำแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องและคำชี้แจงของผู้ฟ้องคดีตลอดจนบันทึกถ้อยคำในชั้นไต่สวนของผู้ฟ้องคดี จึงแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยมีคำขอให้ศาลเพิกถอนข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วย

/ศาลได้ตรวจ...

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนเกี่ยวกับอำนาจศาลและเงื่อนไขการฟ้องคดีตามข้อโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดี กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีในการออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการจัดหรือดำเนินการให้มีการเลือกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญของผู้ถูกฟ้องคดี คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองกลาง ตามมาตรา ๑๙๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และผู้ฟ้องคดียังไม่ได้เป็นผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา การบังคับใช้ระเบียบฉบับพิพาท จึงยังไม่กระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ที่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนระเบียบฉบับพิพาท ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ วรรคสาม บัญญัติว่า อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระนั้น ๆ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ (๒) ควบคุมดูแลการเลือกตั้งและการเลือกตั้งตาม (๑) ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและควบคุมดูแลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่จำเป็นหรือที่เห็นสมควร (๓)... (๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และ

/อำนาจ...

อำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น (๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น (๓)... พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้สมัครอาจแนะนำตัวได้ตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด วรรคสอง บัญญัติว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัครจะช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว ต้องปฏิบัติตามวิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด (๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง และมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายและเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

/โดยมี...

โดยมีข้อยกเว้นอำนาจของศาลปกครองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๗ วรรคสามว่า ไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระนั้น ๆ การที่จะพิจารณาว่าเรื่องใดถือเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญนั้น จึงต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายจัดตั้งขององค์กรอิสระกำหนดไว้ รวมทั้งลักษณะของการกระทำตามอำนาจหน้าที่ประกอบกัน ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นองค์กรอิสระมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีออกกระเปียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญออกกฎหมายลำดับรอง มิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคณะบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล ผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และกระเปียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงเป็นกฎตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่นิยามคำว่า กฎ หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจโดยอาศัยบทบัญญัติตามกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการออกกฎซึ่งเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องโดยกล่าวอ้างว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ และข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนระเบียบในส่วนพิพาท กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยการออกกฎตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และเมื่อระเบียบฉบับข้างต้นเป็นกฎที่มีได้ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๑ แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

/ตามมาตรา ๑๐...

ตามมาตรา ๑๐ และมูลคดีเกิดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร จึงอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองกลางตามมาตรา ๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

กรณีผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าผู้ฟ้องคดีไม่เป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น ผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครอง ซึ่งมีองค์ประกอบ ๓ ประการ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องที่นำมาฟ้อง ความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับต้องเกิดจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และการแก้ไขหรือบรรเทา ความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้น ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้ ได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เมื่อคดีนี้มีมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากการที่ ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิก วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือก สมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อกำหนดวิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการแนะนำตัว ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยระเบียบดังกล่าว ข้อ ๕ กำหนดว่า ให้ผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือก สามารถแนะนำตัวตามระเบียบนี้ได้นับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ และข้อ ๖ กำหนดว่า ผู้สมัครสามารถให้ผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร ช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัวได้โดยต้องปฏิบัติ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้ถือว่าเป็นการแนะนำตัวของผู้สมัครนั้นด้วย ดังนั้น ระเบียบพิพาท จึงใช้บังคับกับผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และผู้ช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพสื่อมวลชนและประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้อยู่ในบังคับ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าระเบียบในส่วนที่พิพาทซึ่งใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจ หลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการขอให้แก้ไข ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยขอให้ศาลเพิกถอนระเบียบ ในส่วนที่พิพาทนั้น ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

/สำหรับ...

สำหรับประเด็นเนื้อหาแห่งคดีว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๒) และ (๕) ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน วรรคสาม บัญญัติว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของ บุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร หรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ วรรคสอง บัญญัติว่า การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ เพียงเท่าที่จำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น วรรคสาม บัญญัติว่า การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ (๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ (๒)... มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติ

/และระดับ...

และระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน หรือชุมชน มาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคน สามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา... (๒) ควบคุม ดูแลการเลือกตั้งและการเลือก ตาม (๑) ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม... พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น (๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น (๓)... พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง “ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิก วุฒิสภา มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้สมัครอาจแนะนำตัวได้ตามวิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด วรรคสอง บัญญัติว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัคร จะช่วยเหลือผู้สมัครในการ แนะนำตัว ต้องปฏิบัติตามวิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้สมัครผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี วรรคสอง บัญญัติว่า บุคคลใดซึ่งมิใช่ผู้สมัครช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัว โดยไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิก วุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๓ กำหนดว่า ในระเบียบนี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง “ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา “การแนะนำตัว” หมายความว่า การบอก ชี้แจง หรือแจกเอกสาร เพื่อให้ผู้สมัครอื่นรู้จัก “เอกสารแนะนำตัว” หมายความว่า กระดาษ หรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการแนะนำตัว “ผู้ช่วยเหลือ

/ผู้สมัคร”...

ผู้สมัคร” หมายความว่า บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้สมัครที่ผู้สมัครยินยอมให้ช่วยเหลือในการแนะนำตัว รวมทั้งสามี ภรรยา และบุตร “การแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การแนะนำตัวที่กระทำได้ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อแนะนำตัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่แก่ผู้สมัครอื่นในการเลือก ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การใช้เอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ใช้เอกสารไม่เกินขนาด เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) สามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัคร กลุ่มที่ลงสมัคร หมายเลขของผู้สมัคร ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกินสองหน้า ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุอันสมควร ผู้สมัครอาจแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงเอกสารแนะนำตัวเท่าที่จำเป็นด้วยก็ได้ วรรคสอง กำหนดว่า เอกสารแนะนำตัวตามวรรคหนึ่ง จะแจกจ่ายหรือนำเข้าไปในสถานที่เลือกไม่ได้ ข้อ ๘ กำหนดว่า ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ใช้ข้อความตามเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครตามข้อ ๗ ซึ่งประชาชนอาจเข้าถึงข้อมูลนั้นด้วยก็ได้ ข้อ ๑๑ กำหนดว่า นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภามีผลใช้บังคับไปจนถึงวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือก ห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัครแนะนำตัวในกรณีดังต่อไปนี้ (๑)... (๒) ผู้ประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าว เพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว (๓)... (๕) แนะนำตัวทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี หรือสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักข่าว หรือสื่อโฆษณาซึ่งเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล (๖)...

จากบทกฎหมายข้างต้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดหน้าที่และอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดวิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยเมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในระบียบดังกล่าวบางข้อ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายกรณีจึงต้องพิจารณาว่าระเบียบข้างต้นในส่วนที่พิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างหรือไม่ ดังนี้

กรณีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การใช้เอกสารแนะนำตัว

/ของผู้สมัคร...

ของผู้สมัคร ให้ใช้เอกสารไม่เกินขนาด เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) สามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัคร ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น ไม่เกินสองหน้า” ต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าวโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดว่า “การใช้เอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ใช้เอกสารไม่เกินขนาด เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) สามารถระบุข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัคร กลุ่มที่ลงสมัคร หมายเลขของผู้สมัคร ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกินสองหน้า ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุอันสมควร ผู้สมัครอาจแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงเอกสารแนะนำตัวเท่าที่จำเป็นด้วยก็ได้” ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการที่ระเบียบดังกล่าวจำกัดข้อความในการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทำให้ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการที่ระเบียบดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาระบุความประสงค์หรือสัญญาที่ผู้สมัครต้องการดำเนินการ หากได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทำให้ประชาชนไม่ทราบแนวความคิดของผู้สมัครจะทำให้ประชาชนไม่อาจทราบได้ว่าตนมีแนวความคิดเดียวกับผู้สมัครหรือผลประโยชน์ร่วมกับผู้สมัครคนใด ส่งผลให้ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดได้ อันเป็นการไม่สร้างกระบวนการความรับผิดชอบ รวมทั้งเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลและสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชนตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศใช้ระเบียบในระยะเวลากระชั้นชิดทำให้ผู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบไม่มีเวลาศึกษาและเตรียมการส่งผลให้อาจถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดได้ เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ประกอบกับสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่สำคัญหลายประการรวมทั้งการเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาและมีผลใช้บังคับย่อมมีผลใช้บังคับกับทุกคนในราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนชาวไทยจึงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แม้การที่ประชาชนชาวไทยที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดสามารถสมัครสมาชิกวุฒิสภาได้ และการกำหนดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

/จะถือว่า...

จะถือว่าเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ผู้สมัครเป็นผู้เลือกกันเอง มิได้ให้ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง มีสิทธิเลือกสมาชิกวุฒิสภาซึ่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาย่อมมีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งประเทศ ดังนั้น แม้ระเบียบพิพาทจะมีผลใช้บังคับกับผู้ประสงค์จะสมัครสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา และผู้ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ก็ตาม แต่เมื่อมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้บุคคลซึ่งมิใช่ผู้สมัคร ช่วยเหลือผู้สมัครในการแนะนำตัวโดยไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือเงื่อนไขตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี ย่อมทำให้ประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่อาจกล่าวถึงผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาได้มากไปกว่าข้อความที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ อันส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อศาลว่า การจำกัดข้อความในการแนะนำตัวและวิธีการในการแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างกลุ่มผู้สมัครซึ่งมีความรู้ความสามารถ ฐานะ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน อันแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจกำหนดหลักเกณฑ์ตามระเบียบพิพาทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างกลุ่มผู้สมัคร แต่ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวส่งผลให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและประชาชนทั่วไปไม่อาจแสดงความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ แนวความคิด ของบุคคลผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งไม่อาจสนับสนุนหรือคัดค้านผู้สมัครคนใดได้นอกเหนือจากข้อความที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระเบียบดังกล่าวข้อ ๗ จึงเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่อาจบรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภามาปฏิบัติหน้าที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน ตามมาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพไว้ด้วย ซึ่งระเบียบ

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ มีสถานะทางกฎหมายเป็นกฎ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มิใช่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่การออกกฎย่อมต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทกฎหมายที่ให้อำนาจออกกฎ เมื่อบทกฎหมายมีอาจขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่อาจเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ กฎก็ย่อมต้องมีอาจขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่อาจเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้เช่นกัน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๔ ได้บัญญัติรับรองเสรีภาพของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของ บุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน การที่ระเบียบพิพาทข้อ ๗ กำหนดเนื้อหาที่ระบุในเอกสารแนะนำตัวได้เฉพาะข้อมูลส่วนตัว ใส่รูปถ่ายของผู้สมัคร ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานในกลุ่มที่สมัครเท่านั้น ไม่เกินสองหน้ากระดาษ ขนาดกระดาษ เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างกลุ่มผู้สมัคร ทั้งที่บุคคลแต่ละคนที่สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และแนวความคิดในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแตกต่างกัน การกำหนดเนื้อหาและปริมาณเอกสารที่ใช้แนะนำตัวซึ่งมิใช่เอกสารการสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖ จึงย่อมเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา ของผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา และผู้ช่วยเหลือผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา และประชาชนทั่วไป เกินสมควรแก่เหตุและไม่ใช่เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน ระเบียบพิพาทจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีที่ระหว่างพิจารณาคดีของศาล ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ แก้ไขความในข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น เห็นว่า ความในข้อ ๗ ที่แก้ไขโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ คงมีสาระสำคัญในการกำหนดข้อความให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภานำมาแนะนำตัวได้และมีจำนวน

/ไม่เกิน...

ไม่เกินขนาดกระดาษ เอ ๔ (ขนาด ๒๑๐ มิลลิเมตร x ๒๙๗ มิลลิเมตร) ทำนองเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาเกินสมควรแก่เหตุ อันไม่ชอบด้วยมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น ข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศใช้ระเบียบพิพาทในระยะเวลากระชั้นชิด แสดงถึงเจตนาไม่สุจริตสร้างภาระให้แก่ประชาชน และทำให้ผู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบไม่มีเวลาศึกษาและเตรียมการอาจส่งผลให้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดได้นั้น เห็นว่า แม้ระเบียบพิพาทจะใช้บังคับในระยะเวลากระชั้นชิดตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างทั้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถออกระเบียบพิพาทได้โดยไม่ต้องรอพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และสมควรกระทำเช่นนั้นก็ตาม แต่การใช้บังคับในระยะเวลากระชั้นชิดไม่อาจทำให้ระเบียบพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดๆ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีเจตนาไม่สุจริตเพื่อให้บุคคลใดได้รับโทษจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ส่วนหากมีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดย่อมเป็นดุลพินิจของศาลที่มีอำนาจในการพิจารณา อีกทั้งการกล่าวอ้างว่าอาจมีบุคคลถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดระเบียบพิพาทและถูกลงโทษตามกฎหมายเป็นข้อกล่าวอ้างซึ่งเป็นการคาดการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ข้อกล่าวอ้างนี้จึงไม่อาจรับฟังได้ สำหรับกรณีกล่าวอ้างว่า ระเบียบพิพาทข้อ ๗ เป็นการจำกัดสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของบุคคล นั้น เห็นว่า มาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายความว่าต้องมีข้อมูลหรือข่าวสารอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐแล้ว แต่การกำหนดข้อความและปริมาณของเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภานั้น เป็นเพียงการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดหลักเกณฑ์เท่านั้น มิได้เป็นห้ามการรับทราบหรือเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว กรณีจึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด

กรณีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ กำหนดว่าผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง โดยให้ใช้ข้อความตามเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครตามข้อ ๗ และ

/เผยแพร่...

เผยแพร่แก่ผู้สมัครอื่นในการเลือกเท่านั้น ต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าว โดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดว่า ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ใช้ข้อความตามเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครตามข้อ ๗ ซึ่งประชาชนอาจเข้าถึงข้อมูลนั้น ด้วยก็ได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากระเบียบดังกล่าวกำหนดให้เผยแพร่เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแก่ผู้สมัครอื่น โดยห้ามเผยแพร่แก่สาธารณะ นั้น จะทำให้การตรวจสอบความถูกต้องของการแนะนำตัวผู้สมัครเป็นไปได้ยาก จึงย่อมเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและขัดต่อความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และประชาชนทั่วไปที่มีได้เป็นผู้สมัครก็อยู่ในฐานะที่จะตรวจสอบผู้สมัครได้ จึงเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรซึ่งขัดต่อมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และจำกัดสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชนตามมาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐธรรมนูญมีนโยบายให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ประกอบกับสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่สำคัญหลายประการ รวมทั้งการเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาและมีผลใช้บังคับย่อมมีผลใช้บังคับกับทุกคนในราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนชาวไทยจึงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แม้การที่ประชาชนชาวไทยที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดสามารถสมัครสมาชิกวุฒิสภาได้และการกำหนดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ จะถือว่าเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ผู้สมัครเป็นผู้เลือกกันเอง มิได้ให้ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง มีสิทธิเลือกสมาชิกวุฒิสภาซึ่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาย่อมมีส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งประเทศ โดยผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อศาลว่า การจำกัดข้อความในการแนะนำตัวและวิธีการในการแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมระหว่างกลุ่มผู้สมัครซึ่งมีความรู้ความสามารถ ฐานะ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน อันแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจกำหนดหลักเกณฑ์

/ตามระเบียบ...

ตามระเบียบพิพาทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างกลุ่มผู้สมัคร แต่ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่อาจทราบข้อมูลของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบดังกล่าวข้อ ๘ จึงเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่อาจบรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภามาปฏิบัติหน้าที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน ตามมาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพไว้ด้วย ซึ่งระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ มีสถานะทางกฎหมายเป็นกฎ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มิใช่บทกฎหมายตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่การออกกฎหมายย่อมต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทกฎหมายที่ให้อำนาจออกกฎ เมื่อบทกฎหมายมีอาจขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่อาจเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ กฎกีย่อมต้องมีอาจขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่อาจเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้เช่นกัน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๔ ได้บัญญัติรับรองเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน การที่ระเบียบพิพาท ข้อ ๘ กำหนดให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแนะนำตัวได้เฉพาะแก่ผู้สมัครอื่นในการเลือกเท่านั้น จึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาเกินสมควรแก่เหตุ อันไม่ชอบด้วยมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำหรับกรณีกล่าวอ้างว่า ระเบียบพิพาท ข้อ ๘ เป็นการจำกัดสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของบุคคล นั้น เห็นว่า มาตรา ๔๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายความว่าต้องมีข้อมูลหรือข่าวสาร

/อยู่ในความ...

อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐแล้ว แต่การที่ระเบียบพิพาทข้อ ๘ กำหนดให้ส่งเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้เฉพาะแก่ผู้สมัครอื่นในการเลือกเท่านั้น เป็นการห้ามผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา และผู้ช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา อันเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลดังวินิจฉัยข้างต้น แต่ไม่ได้ห้ามบุคคลหรือชุมชนทราบหรือเข้าถึงข้อมูลในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ กรณีจึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบพิพาทข้อ ๘ ให้ผู้สมัครสามารถแนะนำตัวโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประชาชนอาจเข้าถึงข้อมูลนั้นด้วยก็ได้ กรณีจึงเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และไม่จำกัดเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๑๐๗ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๘ ก่อนมีการแก้ไขโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งใช้บังคับระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายดังวินิจฉัยข้างต้น

กรณีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๒) ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าการที่ระเบียบดังกล่าว ห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร ซึ่งประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าวเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว เป็นการกำหนดห้ามการกระทำที่มีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจนส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องอาจเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดหรือต้องเกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนว่ากระทำความผิด อันเป็นการสร้างภาระโดยไม่จำเป็น และทำให้ผู้ประสงค์จะสมัครหรือผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัครซึ่งประกอบอาชีพสื่อมวลชนต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ทำให้สูญเสียรายได้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้งเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ บัญญัติรับรองว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลจะกระทำมิได้ โดยผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อศาลถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดระเบียบพิพาท ข้อ ๑๑ (๒) ที่ห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร ซึ่งประกอบอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชน หรือสื่อโฆษณา เช่น นักแสดง นักร้อง นักดนตรี พิธีกร เป็นต้น ใช้ความสามารถ หรือวิชาชีพดังกล่าวเพื่อเอื้อประโยชน์ในการแนะนำตัว เนื่องจากประสงค์ให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างผู้สมัครแต่ละกลุ่มซึ่งมีความสามารถในการแนะนำตัวไม่เท่ากัน โดยที่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแต่ละคนและแต่ละกลุ่มย่อมมีการศึกษา ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์แตกต่างกัน รวมทั้งมีความสามารถและวิธีการในการแนะนำตัวที่แตกต่างกัน

/เมื่อพิจารณา...

เมื่อพิจารณามาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน จากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่มจำนวน ๒๐ กลุ่ม แต่ระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๒) กำหนดห้ามเฉพาะบางกลุ่มคือ กลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๑๖) และ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยผู้สมัครกลุ่มอื่น ๆ อาจมีความสามารถในการแนะนำได้เท่าเทียมหรือมากกว่าผู้สมัครสองกลุ่มดังกล่าวได้ การจำกัดเฉพาะผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาสองกลุ่มนี้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน จึงไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมกับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามที่กำหนดในระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๒) และเป็นการขัดต่อหลักความเสมอภาคตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นกฎหมายที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๒) เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของสื่อมวลชนตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้บุคคลซึ่งประกอบอาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ แต่ระเบียบข้างต้นห้ามเฉพาะผู้สมัครและผู้ช่วยเหลือผู้สมัครมิได้เป็นการห้ามสื่อมวลชนทุกคน จึงไม่อาจถือว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพสื่อมวลชนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ส่วนกรณีจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ตามมาตรา ๔๐ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการห้ามจำกัดการประกอบอาชีพ ซึ่งหมายความว่าบุคคลมีสิทธิเลือกประกอบอาชีพโดยเสรีซึ่งระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๒) มิได้ห้ามการประกอบอาชีพสื่อมวลชนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด

กรณีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑ (๕) ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าการที่ระเบียบดังกล่าวห้ามผู้สมัครหรือผู้ช่วยเหลือผู้สมัคร แนะนำตัวทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เคเบิลทีวี หรือสิ่งพิมพ์ รวมถึงการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักข่าว หรือสื่อโฆษณาซึ่งเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เห็นว่า มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้บุคคลซึ่งประกอบอาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ แต่ระเบียบข้างต้นห้ามเฉพาะผู้สมัครและผู้ช่วยเหลือผู้สมัครมิได้เป็นการห้ามสื่อมวลชนทุกคน จึงไม่อาจถือว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพสื่อมวลชนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ส่วนกรณีจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ตามมาตรา ๔๐ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการห้ามจำกัดการประกอบอาชีพ ซึ่งหมายความว่าบุคคลมีสิทธิเลือกประกอบอาชีพโดยเสรีซึ่งระเบียบพิพาทข้อ ๑๑ (๕) มิได้ห้ามการประกอบอาชีพสื่อมวลชนตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด

/พิพากษา...

พิพากษา ดังนี้

(๑) เพิกถอนข้อ ๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ระเบียบแต่ละฉบับมีผลใช้บังคับ

(๒) เพิกถอนข้อ ๘ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งใช้บังคับในระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ จนถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

(๓) เพิกถอนข้อ ๑๑ (๒) ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการแนะนำตัวในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

นางจตุรนต์ แก้วคัมภีร์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

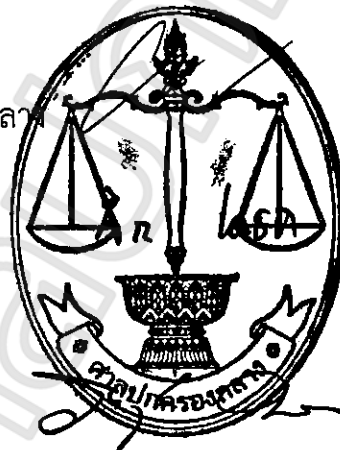
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายยงยุทธ อนุกุล
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นายธีระ เดชขำ
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายภานุวัตร ทองชาติ
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายขวัญชัย อุดเขียว
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิโรจน์ ศิริชัยเจริญ

